

Günümüz Dünyasından Geleceğin Dünyasına

İnsanlık tarihi sosyal ve ekonomik açıdan gelişim aşamaları diyebileceğimiz **üç dönüm noktası** geçirmiştir. Bunlar;

1. İnsanı toprağa ve yerleşik düzene bağlayan tarım toplumuna geçiş
2. Tarım toplumundan kitlesel üretimin tüketimin ve eğitimin önemli olduğu sanayi toplumuna geçiş
3. Kitlesel refahın, bilginin ve nitelikli insanın önem kazandığı bilgi toplumuna geçiştir.

Günümüzde birçok değişim ve dönüşüm yaşanmaktadır. Bu değişimlerin en önemlisi teknolojiye yaşanan hızlı gelişmelerdir.

Teknolojik Gelişme ve Doğaya Etkisi

Küreselleşme olgusunu meydana getiren faktörler arasında en belirleyici olanı teknolojidir. Teknolojinin etkisi sadece teknik alanla, teknik ürünlerle sınırlı kalmamaktadır. Teknoloji; başta ekonomi olmak üzere sosyal, kültürel ve siyasal alanları etkilemektedir. Bu etkiler yalnız belli sınırlar içinde kalmayıp uluslararası boyutlarda yaşanmaktadır. Bu belirlemeden de çıkarılabileceği üzere çağımızda uluslar, bütün güçlerini teknolojik üstünlük kurmaya yönelik organize etmişlerdir.

Teknolojik Gelişim ve Değişim

Küreselleşmeyi meydana getiren en önemli unsur teknolojidir. Teknoloji; sosyal, kültürel ve siyasal alanları etkileyip belirlemektedir. Günümüz ulusları bütün güçlerini teknolojik üstünlük kurmaya yönelik olarak organize etmişlerdir.

Teknolojik gelişme ve buluşlar insan yaşamını temelden değiştirmiştir. Bu nedenle teknolojinin insanlık tarihinde çok önemli bir yeri vardır. Örneğin, uçak insanın ulaşımındaki hızını önemli ölçüde artırmıştır. Pulluk ve gübrenin kullanılmaya başlanması tarım devrimine yol açmıştır. Teknolojik buluşlar insanların iş yapabilme yeteneklerini çok büyük miktarda artırmış ve Sanayi Devrimini ortaya çıkarmıştır. Makineleşme, sanayi toplumu için ne kadar önemli ise bilgisayar ve iletişim teknolojileri de günümüz bilgi toplumu için o kadar önemlidir.

Gelecekte Nüfus

Dünya nüfusu, insanın var olduğu günden günümüze kadar artmaya devam etmektedir. Nüfus artış hızında iniş ve çıkışlar olmakla birlikte 1970'li yıllara kadar genel olarak artış gerçekleşmiştir. Bu süreçten sonra ise nüfus artış hızı 2005'e kadar azalmış, sonra tekrar artış göstermiştir.

Dünya nüfusunun artışı uzun bir süre devam edecektir. Ancak bu artış hızının düşük olması beklenmektedir. Gelecekte nüfusun niteliğinde de önemli değişimler beklenmektedir. Örneğin gelişmiş ülkelerde 65 yaşın üzerindeki nüfus miktarı, 15 yaşın altındaki nüfus miktarını geçmiştir. Gelecekte yaşlı nüfusun daha çok artması, çocuk nüfusun da azalması beklenmektedir. Gelişmekte olan ülkelerde de buna paralel bir değişim öngörülmektedir.

Gelecekte kent nüfus oranının artması, kırsal nüfus oranının ise azalmaya devam etmesi beklenmektedir. Nüfus bakımından gelecekte beklenen değişimlerden biri de nüfusun iş kollarına göre dağılışıdır. Tarımla uğraşan nüfus oranı azalırken, sanayi ve hizmet sektörlerinde çalışan nüfusun daha çok artması beklenmektedir.

Ülkeler Zenginleştikçe Doğum Oranları Düşüyor.

Dünya nüfusunun geleceği konusunda tahminler içeren ve farklı araştırmalara dayandırılan çalışmalarda dünya nüfusunun 2050 yılına kadar 9 ila 10 milyar arasında bir rakama ulaşacağı ve ardından azalmaya başlayacağı iddia ediliyor. Bunun sebebi olarak doğum kontrol yöntemlerine erişim, ailelerin gelir seviyelerinin yükselmesi ve birçok toplumda yayılan aile planlaması ön görülüyor. Birleşmiş Milletler 'in yaptığı son araştırmalar ise bu görüşlerin tersini iddia ederek, şu anda 7,2 milyar olan dünya nüfusunun 2050'de 9,6 milyara, 2100'de ise daha da artarak 10,9 milyara çıkacağını savunuyor. Ülkeler zenginleştikçe doğal artış oranı daha çabuk düşüyor. Özellikle batılı yaşam tarzını benimseyen ve dünya nüfusunda büyüyen orta sınıf artık çok çocuk yapmayı tercih etmiyor.

Birleşmiş Milletler 'in (BM) son dünya nüfus tahminlerine göre ise ülke bazında çok ilginç bulgulara rastlanıyor. Örneğin Hindistan'ın 2028 yılında nüfus miktarının 1,45 milyara ulaşarak Çin'in nüfusunu geçeceği ön görülmektedir. Hindistan'ın nüfusunun birkaç on yıl daha artarak 1,6 milyara ulaşacağı sonrasında ise 2100 yılına kadar yavaşça 1,5 milyara gerileyeceği belirtiliyor. BM raporuna göre 2100 yılı itibarıyla, Endonezya, Tanzanya, Pakistan, Kongo, Etiyopya, Uganda ve Nijerya'nın nüfusu 200 milyonun üzerinde olacak. Dünyanın yaşayacağı nüfus artışının büyük kısmının gelişmekte olan ülkelere kaynaklanacağını söyleyen rapor, özellikle doğum oranı yüksek olan Afrika ülkelerinin ve kalabalık nüfuslu Hindistan, Endonezya, Pakistan, Filipinler ve ABD'nin bu artışa katkı sağlamaya devam edeceğini vurgulamaktadır.

Gelecekte Yerleşme

Yerleşik hayat insanların üretime başlamasıyla birlikte gerçekleşmiştir. İlk yerleşmeler, tarım alanlarının yanı sıra başında doğal malzemelerin kullanılmasıyla yapılan meskenlerden oluşmaktaydı. Bu yerleşim birimlerinin bir kısmı büyüyerek şehirlere dönüşmüş ve meskenlerde kullanılan malzemeler çok çeşitlenmiştir. Kerpiç, taş ve ahşabın yanı sıra betonarme evler yaygınlaşmıştır. Şehirlerin büyümesine bağlı olarak çok katlı binaların sayısı artmıştır. Gelecekte şehirlerin gelişebileceği alan

sınırlanacağından gökdelenlerin sayısının artacağı söylenebilir. Sanayileşmeye bağlı olarak şehirlerin ve şehirlerde yaşayanların sayısı artmaktadır.

1994 yılında dünyada, şehir ve kırsal nüfusun eşitlendiği, günümüzde ise şehir nüfusunun kırsal nüfusu geçtiği bilinmektedir. Kırsal kesimden şehirlere doğru olan göçler, nüfusu 10 milyonu geçen şehir sayısını artırmaktadır. Gelişmiş ülkelerdeki yerleşme durumu, dünyada yerleşmenin geleceğiyle ilgili bilgi vermektedir. Günümüzde gelişmiş ülkelerdeki şehirleşme oranı, ülke nüfusunun 3/4'ünü bulmaktadır. Mevcut gelişmeler, gelecekte dünya nüfusunun büyük bir kısmının şehirlerde yaşayacağını göstermektedir. Özellikle Dünya nüfusunun önemli bir kısmı bazı büyük şehirlerde toplanacaktır.

Kentlerin nüfusunun artması, birçok sorunu beraberinde taşımaktadır. Bu sorunların başında artan nüfusun ihtiyaçları karşılayamaması gelmektedir. Şehirler, bir süre sonra doğal büyümelerinin son sınırına dayanacaktır. Bu durumda, apartman yaşamı, altyapı sorunu, gürültü, kirlilik, trafik vb. sorunlardan dolayı kentlerin çekiciliğini yitireceği sonucuna varılabilir. Bu konudaki en önemli ipucu, gelişmiş ülkelerde yaşam alanlarının, şehir dışındaki sakin alanlara taşınmasıdır. Bu da bizi, gelecekte kentsel yerleşim birimlerinin çevresinde daha elverişli koşullara sahip, planlı ve daha az sorunlu yerleşmelerin şehirlere ekleneceği sonucuna götürmektedir. Günümüzde büyük şehirlerin çevresinde bu tür yerleşmelere rastlamak mümkündür.

Geleceğin Ekonomisi

Gelecekteki Ekonomik değişikliklerin itici güçleri;

1. Farklı demografik oluşumlar
2. Teknolojik yenilikler
3. Uluslararası ticaretin mali sistemlerin serbestleştirilmesi
4. Yerel reformlar olacaktır.

OECD tarafından 2000'li yılların başında bir bağlantılar projesi tasarlanmış, bu proje bir yandan ülkeler için yüksek büyüme hızları öngörürken diğer yandan da önümüzdeki 25 yıl içinde farklı ülkelerin ekonomilerinin birbirinden nasıl etkileneceğini ortaya koyacaktır.

Yapılan değerlendirmelerde; küresel ticaretteki gelişmeler, yerel reformlar, yatırım serbestisi etkileşime girecek ve ülkelerin büyümelerine büyük katkılar sağlayacaktır. Ticaretin serbestleştirilmesi, iletişim ve ulaşım maliyetlerinin düşmesi, sermayenin uluslararası alanda hareketliliğinin artması ekonomik kaynakların gelecekte daha fazla dışa açılmasına yardımcı olacaktır. Bunların Sonucu Olarak;

Hammadde ve Doğal Kaynak Üretiminde Artış

Yüksek büyüme oranları, ticaret ve reformlarla dünyanın büyük bölümünde verimlilik artışı yaşanacaktır. Refah artışı sağlanacak ve büyüme ortalama %6,7 ye çıkacaktır.

Ticaret Artışı Yaşanacak

Ticaretteki serbestlik, iletişim ve ulaşım şartlarındaki gelişme, sermayenin uluslararası hareketliliğinin artmasına bağlı olarak ticaret 2020 yılında Dünya GSMH %45 ini oluşturacaktır.

Tarım Ürünleri Üretimi Artışı Yaşanacak

Yüksek oranlı büyümeye paralel olarak önümüzdeki 25 yıl içinde tarım ürünleri üretimi hızla artacak ve aynı zamanda nüfus artışına bağlı olarak artan ihtiyacı ÇİN ve HİNDİSTAN gibi ülkeler karşılayacaktır.

Küreselleşme Hızla Devam Edecek

Küreselleşme geleceğin ekonomik yapısını büyük oranda değiştirecektir. Ticari örgütlenme artacak dünya büyük bir Pazar haline gelecektir. En ucuz ve en iyi kalitede malı dünya milletine ulaştıran ülkeler ve firmalar bu sisteme uyum sağlayacak uyum sağlayamayan firma kapanacak böyle ülkelerde ise işsizlik ve yoksulluk artacaktır.

Günümüzün ve geleceğin ekonomik unsurlarının bazı özelliklerini gösteren tablo.

Değişim Unsuru	Günümüz Ekonomisi	Geleceğin Ekonomisi
Sektörel Yapı	Tarım ve Sanayi Sektörü Ağırlıklı	Hizmet Sektörü Ağırlıklı
Üretim ve Rekabet Alanı	Ulusal	Global (Küresel)
Üretim Organizasyonu	Kitlesel Üretim	Tam Zamanında Üretim
Büyümeyi Belirleyen Faktörler	Sermaye, İş Gücü	Yenilik, İcatlar ve Bilgi
Teknolojiyi Belirleyen Faktörler	Makineleşme	Dijitalleşme
Gerekli Eğitim	Mesleki Diplomaya Yönelik	Yaşam Boyu Öğrenim
İş Gücünün Yapısı	Kalifiye veya Tek Alanda Uzman	Bilgi, Tecrübe ve Çok Yönlü Beceri Sahibi, Yenilikçi

**COĞRAFYA
HOCASI**